

ÖSSZE KOVÁCSOLÓ

A NAGYKOVÁCSI
ÖSSZEKOVÁCSOLÓ
EGYESÜLET KÖZÉLETI
ÉS INFORMÁCIÓS FOLYÓIRATA

www.osszekovacsolo.hu | facebook.com/osszekovacsolo

Magazin

2019. december / 1. szám
ingyenes kiadvány

Advent idején

beszélgetés Kemenes Gábor és Várszegi Asztrik atyákkal

CBA beruházás

Gondolatok Nagykovácsi településközpontjáról

25 éves a Crosskovácsi

Beköszöntő (volt már)

Idézet a Nagykovácsi Polgári Egylet Összekovácsoló lapjának Beköszöntőjéből – 1991. Szent György hava, 1. Szám

„Szándékaink őszinték; reményünk pedig, hogy gazdag hírnagyot szolgáltatassunk olvasóinknak. Lapunkat elsősorban tagjainak szánjuk, hogy két összejövetel között is folyamatosan tájékozódjanak egyeletünk ügyes-bajos dolgairól, de – nem lévén híve az elzárkózásnak – örömünkre szolgálna, ha a község minden polgára megtalálná majd itt a számára fontos értesüléseket.”

Sokan örülhetnek ennek az új kiadványnak, amelyik már a címével is kifejezi a törekvést, hozzuk közelebb egymáshoz a Nagykovácsiban élő embereket. Az itt lakók nagyon kevés kivétellel mindannyian valahonnan ide költöztek. Ki régebben, ki nemrég. Van, aki csendes elővárosi nyugalmat keresett, van, akit a természet közelsége vonzott ide és vannak, akik csak egy saját házat akartak ahonnan gyorsan elérhetik korábbi életük színterét, Budapestet.

A kiadvány csakugyan új és az azonos nevű egyesület adja ki, de nem előzmények nélküli. A kilencvenes években már megjelent egy Összekovácsoló című havi lap, melynek fennmaradt példányai megtekinthetők az osszekovacsolo.hu oldalon.

A mostaninál egyszerűbb kivitelben, de nagyon hasonló célokkal. Legyen fórum a civileknek és legyen független tájékoztatás azoknak, akik érdeklődnek a település ügyei, történései iránt. Az újságot valóban független civilek írták és szerkesztették. Úgy illik, hogy megemlékezzünk itt róluk. Ketten Angyal János és Szomolányi Attila már nem élnek. A másik két szerkesztő Zombori Lajos és én voltam.

A mai fiatal és lelkes szerkesztők szándéka nem nagyon különbözik az akkori elképzelésektől, legyen a lap hangja független, civil, építő és persze érdekes. Ha ezeket a célokat sikerül megvalósítani, akkor tettünk egy fontos lépést a civil és lokálpatrióta közösség építéséért itt Nagykovácsiban.

Bárdos Iván

A magazin az ÖsszeKOVácsoló egyesület közéleti és információs folyóirata, melyet az egyesületi tagok önkéntes munkája révén, a támogatók hirdetéseiből és hozzájárulásából valósítunk meg.

A jövőben szívesen helyet adunk Nagykovácsi civil szervezeteinek és további egyéni véleményeknek, vitáirásoknak, amelyek településünk és a Nagykovácsi völgy életével mindennapi ügyeivel foglalkoznak és közérdeklődésre számíthatnak.

 ÖSSZEKOvÁCSOLÓ
EGYESÜLET

Köszönjük támogatásukat!

Összekovácsoló Egyesület – Takarekbank Zrt, Nagykovácsi
Számlaszám: 50420898-10000764
Nemzetközi számlaszámunk:
IBAN - HU71504208981000076400000000

IMPRESSZUM: Kiadó: Összekovácsoló Egyesület, Nagykovácsi • 2094 Nagykovácsi, Pitytang utca 10. • Felelős kiadó: Kósa Emőke – elnök • Szerkesztésért felelős személy: Strébl Szilvia • Kreatív, nyomdai előkészítés: Greenmango Communication Kft. • Stockfotó: depositphoto / adobe stock • Hirdetésekkal kapcsolatos információ: Koskovics Éva - hirdetes@osszekovacsolo.hu • Nyomdai munka: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. • ISSN 2677-0059
E-mail címünk: magazin@osszekovacsolo.hu

A lapban megjelent hirdetések tartalmáért és tipográfiájáért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget.
Tilos a magazin bármely részének bármilyen formájában való másolása, feldolgozása a jogtulajdonos és a kiadó előzetes engedélye nélkül.

Advent idején

Advent és Karácsony ünnepére is gondolva, a nagykovácsi Kemenes Gábor atyát és a volt pannonhalmi főapátot, Várszegi Asztrikot kérdeztem az ünnepekről, a gyerekekről. Arról, hogy egy felzaklatott kampány időszak után, miképpen tudunk együtt élni egy közösség tagjaiként, hogy találhatjuk meg mindazt, ami összeköt minket itthon, Nagykovácsiban és Magyarországon.

Kemenes Gábor atya:

Karácsony közeledtével különösen aktuális ez a kérdés, mert a szeretet ünnepére készülünk. Arra a szeretetre, amellyel Isten szeret bennünket.

Járjuk a magunk útját, a saját igazunkat próbáljuk keresni. De vajon biztosak lehetünk, hogy nekünk van igazunk? Mi tudjuk a teljes igazságot?

Ilyenkor Pilátus cinikus kérdése visszhangzik bennem: „Mi az igazság?” Számomra Jézus az igazság. Ő merte kimondani, hogy „*Én vagyok az Út, az Igazság és Élet*”. Eljött hozzánk. Az Ő tanítása, az élete, ami a szeretet útja. Ő tud igazá és szabadá tenni. Ezért beszél arról, hogy hetvenszer kétszer kell megbocsátani, azaz mindig. Itt Nagykovácsiban is meg kellene keresni azt, hogy miben tudunk egyetérteni, közös nevezőre jutni. Ezt megtalálva tudjuk építeni a jövőt, szeretetben, Karácsony békéjében.

A természet szépsége mellett, felfedezhetnénk az élet szépségét is. Egymásért vagyunk itt, ezen a helyen, ebben a közösségben. A szeretet és megbocsátás útján kellene megtalálnunk egymást. Jó lenne, ha találnánk egy helyet és alkalmat, amikor szeretettel egymás szemébe tudunk nézni, kezét tudunk fogni. Erre nagyon szép alkalom lenne az ünnep.

Olyan jó lenne, ha Karácsony alkalmával az elfogadást, a szeretetet tudnánk ajándékozni, ha engednénk, hogy az a kicsi betlehemi gyermek valóban megérintené szívünket. A hagyomány szerint, Jézus születésekor béke volt az egész Római Birodalomban, Mars isten temploma zárva volt.... Azt hiszem, ez egy nagyon komoly üzenet számunkra.

És azt is tudom, hogy voltak és vannak Herodesek, és akár néven is lehet nevezni őket, és azt is tudom, hogy van bűn és gonoszság, vannak akik elkötelezték magukat a sötétség útján. De Jézus azért jött, hogy fényt hozzon, legyőzze a sötétséget.

Jézus mindig elítélte a bűnt, de az ember felé mindig irgalommal fordult. Gondoljunk csak a bűnbánó latorra Jézus mellett a kereszten.

Persze sokszor nagyon nehéz a tüskével, fájdalmakkal és akár jogos megbántottsággal, kinyújtani a kezünket egymás felé. Tudatosan törekednünk kell a jóra, a megbocsátásra. Ez egy akarati döntés. Hiszem, hogy ilyenkor, Karácsony közeledtével talán könnyebb elindulni egymás felé. Ilyenkor nyitottabbak a szívek, nyitott az ég.

Várszegi Asztrik atya:

Ha gyerekekről beszélünk, akkor hadd idézzem fel amit egy kedves, 16 éves diákom mondott: „*Az élet, olyan mint az óvoda. Reggel anyuka vagy apuka elvisz bennünket, és egész nap azt várjuk, hogy este valaki értünk jöjjön.*” Minden gyerek filozófus. Ez a tisztaszívű fiatal megfogalmazta azt is, hogy az ember lét velejárója az is, hogy várakozók vagyunk. A kicsi vár arra, hogy felnőtt legyen, a szenvedő, hogy megszabaduljon a szenvedésétől. Az ember szeretetre, elfogadásra vágyakozik. Ha a Biblia egészét nézzük, akkor a várakozó ember valamiféle teljességre vágyik, és az évről évre visszatérő Adventben ezt az ember tulajdonságunkat tudatosítjuk, keressük a megoldást, keressük azt a kapaszkodót, amely a magányból, a szegénységből, a szenvedésünkből ki segít. De maga a Biblia is egy Adventi vonulat. Egy nép megtapasztalja Isten kezét, és attól várja a megoldást, hogy majd lesznek jó vezetői, és akkor majd boldogul, boldog lesz. Kapnak vezetőket, és sorban csalódnak a királyaikban, a földi hazának megvalósulásában. Várunk egy embert, egy személyt, aki megszabadít bennünket, akit Messiásnak, szabadítónak mondunk. Adventus, az Úr érkezése, a Messiás érkezése, és évről évre erről megemlékezünk. Ez nekünk mindig, újra és újra erőt ad, reménységet gyújt bennünk, hogy az élet szenvedései, a magány, a betegség, a halál, a megromlott emberi kapcsolatok, az elidegenedés vagy a szegénység megoldható, hogy túl juthatunk ezeken...

December elején, mikor az Advent újra kezdődik, tiltakozunk, hogy az Advent nem kereskedelem, nem karácsonyi vásár, hanem egy személyes kapcsolat keresése, az embert reménységgel tölti el, hogy a mindennapok terheit el tudja viselni.

Nemrégiben kaptam egy szép levelet, ahol a feladó idézi Kosztolányi Dezsőt, aki Harsányi Lajos, katolikus költőnek így lelkesedett:

„Ti nem is sejtitek, milyen széppé és változatossá tettétek az életet, mely egyébként halálosan unalmas. Ti ünnepjeitekkel részre bontottátok az évet. Szolgálatotokba állítottátok a művészeteket.”

Meggyőződésem, hogy az ember várakozó adventi lény. Ez nem csak a hívő emberben, hanem az Emberben tudatosodik, olyankor, ha ezt végig gondolja... És akkor felteszi a kérdést, hogy mire vár...Talán arra, hogy teljesebbé, örömtelibbé, szabadabbá legyen az élet.

Horgas Péter

Jövőképet Nagykovácsinak! Egy telken egy ház épüljön!

– egy kérdőív tanulságai

A KÉT LEGNÉPSZERŰBB VÁLASZ:

„Jövőképet Nagykovácsinak! A várható lakosságnövekedés következményeinek kezelése, stratégiai gondolkodás.”

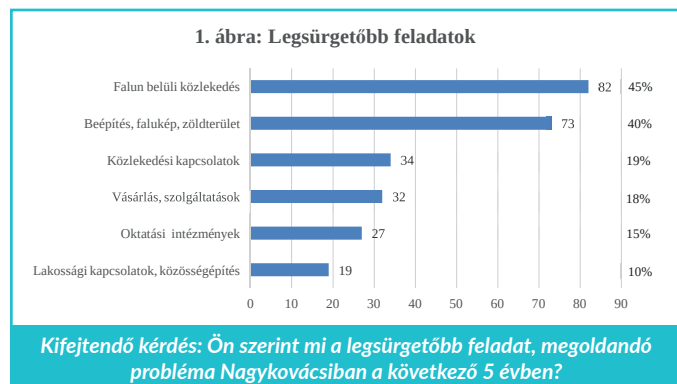
„Egy telken egy ház épüljön! Korlátozzuk az építkezéseket, visszaszorítjuk a társasház és lakópark építési lehetőségeket.”

Ezeket a válaszadók majdnem 60%-a választotta, tehát a kitöltők túlnyomó része egyetértett ezzel a két céllal.

Az ÖsszeKOvácsló Egyesület az önkormányzati választási kampányban október 1-9 között interneten kitölthető kérdőíves felmérést végzett. Összesen **181** válasz érkezett, ez a falu 14 évesnél idősebb lakosságának 3 százaléka. Bár nem tekinthető reprezentatívnak a felmérésünk, mégis azt gondoljuk, érdemes komolyan venni a kapott eredményeket. A rövid válaszadási idő ellenére azok osztották meg a véleményüket, akik ezt fontosnak tartották és akiknek kialakult, határozott véleményük van a falu életéről.

A részletes kérdésben a közlekedés, népességnövekedés és a falukép témák kerültek a dobogóra, ezek a lakosságot leginkább foglalkoztató helyi ügyek.

Az első kifejtős kérdés a legsürgetőbb feladatra kérdezett rá. A válaszokat csoportosítva a leggyakoribb említések a **közlekedésre**, a **beépítésre** és a **faluképre** vonatkoztak. (1. ábra) A falun belül legnagyobb igény az útépítésre, a parkolás megoldására és a biztonságos közlekedés feltételeire, vagyis

járda és gyalogátkelő építésre van. A településkép javításához a válaszadók a főutca rendezését, a faluközpont áthelyezését és a növekedés korlátozását látják szükségesnek.

TENNIVALÓK

Ezeket a feladatokat tükrözi vissza az ÖsszeKOvácsló Egyesület programjában javasolt feladatok és intézkedések rangsorolása is. (2. ábra) Ennél a kérdésnél a lakópark és **társasházépítés visszaszorítása** szerepel az első helyen („Egy telken egy ház!”), kiugróan magas százalékkal (59%). A konkrét megoldandó problémák között már a **budapesti közlekedési kapcsolatok** kerültek a második helyre. Ezt követik a helyi szolgáltatási rendszer fejlesztési feladatai: **egészségügyi és szociális ellátás**, a település szerkezetébe illeszkedő **élelmiszerbolt** és a **Kossuth Lajos utca megújítása**. Fontosnak tartották még a válaszadók, hogy a fiatalok számára legyen **közösségi tér**, és azt, hogy meg kell oldani a falun belüli **közösségi közlekedést**.

ELVI IRÁNYOK

Az elveket rangsoroló kérdésnél az Egyesület programjából kiugróan legtöbb szavazatot a „Jövőképet Nagykovácsinak!” elv (58%) kapta, tehát a falu fejlődését meghatározó **népességnövekedésre** való felkészülés a válaszadók szerint a legfontosabb stratégiai cél. Ezt követi négy, közel egyformán fontos közszolgáltatási feladat megoldása: a **kulturális, szabadidős létesítmények támogatása** („Töltsük itthon szabadidőnket!”), a környezetvédelem („Régi hulladéklerakó, levegőtisztaság”), az **oktatási intézmények bővítése, fejlesztése**, valamint a **biztonságos közlekedés** („Éljünk és közlekedjünk biztonságban!”).

Fentieknél kevesebb, de még jelentős számú szavazatot kaptak az önkormányzat működésére vonatkozó elvárások: **átlátható és hatékony gazdálkodást, fenntartható és környezettudatos működést** látnának szívesen a válaszadók. Hasonlóan sok szavazatot kapott a helyi **vállalkozásfejlesztés, munkahelyteremtés, valamint a lakosság aktív bevonása** is.

MILYEN LEGYEN A POLGÁRMESTER?

Végül a leendő polgármesterrel szembeni elvárásokról szólt az utolsó kérdés. (1. táblázat) A sokféle szempont csoportosítása alapján elsődleges elvárás, hogy **párbeszédet folytasson a lakossággal, mindig az itt élők érdekeit tartja szem előtt**. Az is látható, hogy ehhez általában véve jó vezetőnek kell lennie a polgármesternek. Elvárás továbbá, hogy legyen **tisztességes és értse a szakmáját**, és tudjon **független** maradni mindenféle pártpolitikai nyomástól.

A ÖsszeKOVácsoló Egyesület számára tehát a feladat továbbra is adott: azon problémák megoldásán kell dolgoznunk,

amelyeket a felmérés során az itt élők a legfontosabbnak tartottak. Mind a testületbe bekerült képviselőnk, mind az Egyesület számára fontos követelmények a **flyamos lakossági párbeszéd** és a **szakmailag megalapozott működés**.

1. táblázat: Polgármesterrel szembeni elvárások

Nyitott, együttműködő, lokálpatrióta	57	(31%)
Jó vezető	49	(27%)
Becsületes, tisztességes	49	(27%)
Szakmájához értő	31	(17%)
Független	28	(15%)
Kifejtős kérdés: Kérem ossza meg velünk, milyen polgármestert szeretne Nagykovácsinak a következő 5 évre!		

Várnai Mónika (kérdőív összeállítása), és Péteri Gábor (eredmények értékelése) – a NATE Természetvédő Egyesület tagjai
A teljes elemzés megtekinthető az osszekovacsolo.hu honlapon

RammGym.hu

Változatos mozgásformák minden izlésnek és korosztálynak

BodyArt®: Funkcionális tréning, mely a test összes izomcsoportját megdolgoztatja - izomláncokkal dolgozik. Fejleszti az egyensúlyérzékét és a hajlékonyságot.

DeepWork®: Egyedülálló holisztikus funkcionális tréning - minden sport legjavából. Egyszerű, intenzív, és teljesen más.

Pilates: Szálkás, gyönyörű, hosszú izmok, karcsú és ruganyos test; erős hát, hajlékony gerincoszloppal.

Gerinc-gimnasztika: Kitűnő a derék és hátfájás megszüntetésére, koordináció javításra, az ízületek olajozására, stresszoldásra.

Kardio tréning, alakformálás: Bosu, fitness ball, flexi bar, pilates bar
Eszközös alakformáló órák - "problémás zónák", cardio és intervall edzések.
Gyermekek foglalkozások, fejlesztő órák, RSGM

Személyi edzések: Cardio, alakformálás, izommunka, Peak Pilates, X-Body

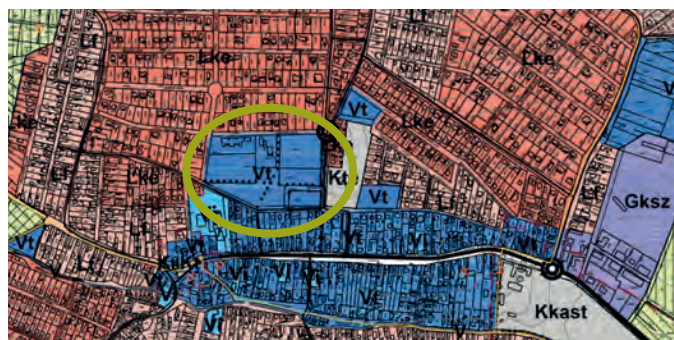
Gondolatok Nagykovácsi tervezett településközpontja, egy elodázott CBA beruházás és a zero waste mozgalom összefüggésében

Sokat morfondíroztam, hogyan írjam meg ezt a cikket. Fontos, hogy érthető, ne félreérthető legyen.

Nagykovácsi népessége az elmúlt 13 év alatt (2006–2019) közel kétszeresére, lakásszáma másfélszeresére emelkedett. A település lakóterülete a rendszerváltás előttihez képest majdnem háromszorosára változott. Míg a község súlypontja valamikor a Kolozsvár tér volt, mára ez, a településszerkezet átalakulásával a Kossuth Lajos utca Tisza István tér és Kastély közötti szakasza mellett a Nagyszénás utca – Bánya utca – Kaszáló utca – Kazal utca által határolt területet jelenti. A főút menti hagyományos beépítés fokozatosan átalakult mind városképi megjelenésében, mind funkciójában. Egyre több porta utcai frontján alakítanak ki kisebb üzleteket, így ez a terület jelentős gyalogos és autós forgalmat is bonyolít, és a parkolás kifejezetten problémás. A lehetőségek végesek, a bővítésre itt kevés hely van.

A megnövekedett lakosság miatt a község oktatási intézményei is nagyon telítettek, folyamatos bővítésre van szükség, melynek telek lehetőségei is korlátozottak. Az önkormányzat lassú, hosszú évekig tartó, sziszifuszi munkával és nem kis áldozattal szerezte meg az új településközponti terület tulajdonjogának nagy részét, amelyre így elhelyezhette az új 6 csoportos óvodát és bölcsődét. Ugyanitt később egy településközponti kereskedelmi és szolgáltató terület fejlesztésére egy hektárnyi ingatlant el is adott – ismert a történet, alapfokú oktatási intézményeinek bővítésére kellett a forrás. Ezen területen épült volna meg az elhíresült Linum udvar, melyet a Cinke Egyesület vezetésével a lakossági összefogás egyelőre megakadályozott. Jelenleg a helyzet úgy áll, hogy a beruházó Pilisvörösvár Invest Kft végül pert nyert, így a 2017-ben építési engedélyt nyert tervek alapján hamarosan megkezdheti az építkezést. Azt, hogy mit fog építeni, csak sejtethetjük, mivel csak váltakozó információkat adnak így az engedélyes tervek az ÉTDR rendszerben megtekinthetők.

Több kérdés felmerül ma, a 2019-es év végén, az önkormányzati választások felhevült vitái után. Erről szeretnék írni.

Nagykovácsi Településszerkezeti Terve-részlet: településközpont
(Forrás: www.nagykovacs.hu)

ÚJ TELEPÜLÉSKÖZPONT NAGYKOVÁCSIBAN

A főépítész által kijelölt terület a település szerkezeti központja. Adottságai kiválóak – szép napos, sík, füves terület, fejlesztésre alkalmas. Közel az iskola – amelynek a telkét már kinőtte az intézmény, ezért a községi műfüves sportpályát és a mellette ötletszerűen elhelyezett egyéb sportlétesítményeket az iskolai tornaórákba is be lehet vonni, amelyre igen nagy szükség van. A lakosok közkedvelt tere lett az egyelőre beépítetlen füves mező, kutyások kedvenc találkahelye, apák és gyermekeik sárkányt eregetnek, kaszálás után remek szórakozás a szénabála, sorolhatnánk... Itt épült fel a református közösség csodaszép temploma és parókiája is, melyhez gondozott kis tér is kapcsolódik. Felmegyünk a Nagyszénásra és jó ide letekinteni, talán innen látszik a legjobban, mennyire szükség van erre a lélegzetvételre, ami itt kialakult.

*Csak egy dolog hiányzik:
a településközpont terveiben megformált
Nagykovácsi jövőképe.
Úgy érzem egyik sincs, ezért egyik sincs.*

- Így történhetett meg, hogy kihasítottunk belőle egy telek-részt és eladtuk „alig feltételekkel”, átgondolatlanul egy plázaépítőnek.
- Így fordulhatott elő, hogy egyszer csak kialakítottunk rajta

egy minden ésszerűségnek ellentmondó parkolót, csak azért, mert szükség volt rá.

- Így fordulhatott elő, hogy egyszer csak épült rajta egy műfüves pálya öltöző, wc és egyébek nélkül.
- Aztán mellé rakódott néhány szabadtéri torna eszköz. Aztán még néhány.
- Most éppen alapoznak egy kosárlabda pályát. Mert felajánlottak egy ingyen kosárpalánkot...

Mi, az ÖsszeKOVácsoló Egyesület tagjai azt gondoljuk, hogy **ebben az évben haladéktalanul el kell készíteni Nagykovácsi új településközpontjának tervét, és mindaddig amíg elfogadást nem nyer, nem lehet ezen a területen további kisebb és nagyobb beruházásokat megvalósítani, semmilyen szükségből.** Településünknek ez az egyetlen valódi fejlesztési területe, ezért olyan nagy a **közös felelősségünk és egyetértésünk a jól átgondolt kialakításban.** 2014-ben egy széleskörű közösségi tervezés valósult meg Nagykovácsi fejlesztési koncepciója kidolgozása kapcsán, mely dokumentumok a községi honlapon megtekinthetők. Ezt a közösségi munkát folytatva lehetne a településközponti terv kialakítását megkezdeni.

LINUM UDVAR TERVEZETT BERUHÁZÁSA

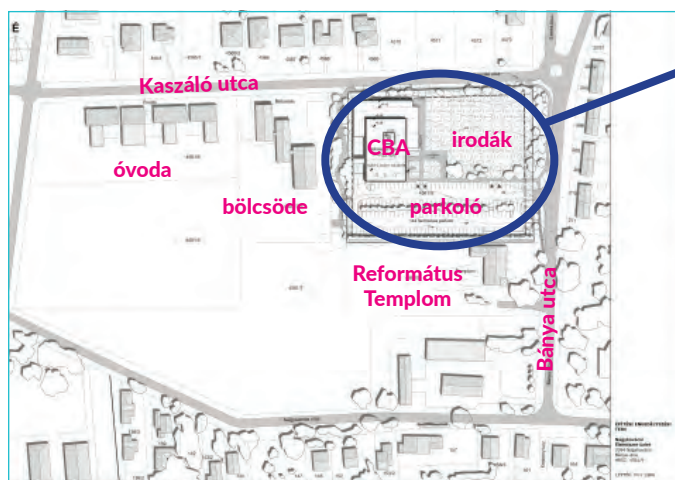
Nem titkolom, hogy nem vagyok ennek a beruházásnak a lelkes rajongója. Elhibázottnak tartom az elhelyezését és a nagyságát. Kifejezetten aggaszt az árufeltöltésének és a parkolásának a tervezett biztosítása, a környező utcákra vonatkozó általános terhelés megnövekedésének a kockázata. Mindamellet belátom, hogy Nagykovácsiban szükség van az élelmiszervásárlás biztosításának bővítésére és ezzel együtt olyan helyszín találására, amely kényelmes és biztonságos parkolást tud biztosítani az ide érkezőknek, továbbá jól megközelíthető a gyalogosoknak, kerékpárosoknak is. Szerencsétlen dolognak tartom az ingatlan korábbi átgondolatlan értékesítését és szerencsésnek azt a tényt, hogy idáig nem kezdődött meg az építkezés.

A választási kampány során sok vélemény ütközött ezzel kapcsolatban, amelyben egyrészt nagyon szerencsés volt, hogy sokan mélyen elgondolkodtak az apró részleteken is. Másrészt szomorú volt, hogy kevés pontos információt kaptunk az önkormányzattól, illetve, hogy a viták gyakran nem túl kulturált mederben folytak, kimerültek az egymás sértegetésében. A Cinke Egyesület 2015-ben nagy erővel aláírásgyűjtést végzett, közel 1500 aláírás alapján népszavazást kért, de ezt sajnos minden alkalommal megvétőzták különböző kifogásokkal. **Ezért a mai napig nem tudni pontosan, hogyan is vélekedik erről a település teljes, véleményformáló közössége.** A facebook nem szavazatszámoló eszköz.

Az ÖsszeKOVácsoló Egyesület célja az, hogy ismét megkérdezze a lakosságot erről a kérdéssel olyan módon, amely tartalmában és jelentőségében felér egy népszavazással, de nem kerül komoly költségbe és nem kell hozzá a hivatal engedélye.

Ezért január első napjaiban minden háztartásba eljuttatunk egy papír alapú kérdőívet, amelyben kikérjük véleményüket.

A kérdőívek egyéni számot kapnak, ezért azonosíthatóak lesznek abban a vonatkozásban, hogy minden háztartás egy véleményt fog jelenteni. A kérdőíveket az azonosító alapján online is ki lehet majd tölteni. Reményeink szerint, **ha elegendően részt vesznek ebben a programban, széleskörű és alapos véleményt kapunk mind a településközpont, mind a települési élelmiszerbolt igényével kapcsolatban.** Egy ilyen dokumentummal a tarsolyunkban talán érdemben és tisztelettel tudunk egymással beszélni, elkezdhetjük a közös munkát a jövőépítés területén, egyúttal kifejezésre tudjuk juttatni közös akaratunkat mind az önkormányzat, mind a beruházó felé. Lett legyen az bármi is!

Tervezett Linum udvar

Látvány a Bánya utca felől

Látvány a Kaszáló utca felől

Nagykovácsi tervezett Linum udvar tervei – alaprajzok, homlokzati tervek (forrás: ÉTDR felület, 2019. augusztus)

ZERO WASTE MOZGALOM

A közelmúltban egyesületünk néhány tagjával részt vettünk a NATE szervezésében megvalósult teleplátogatáson, a Pusztazámori Hulladéklerakóban. Ide szállítják a főváros és a környék napi hulladékát, azt, amit nem égetnek el. Naponta 100 tonna szemetet. A telep működése rendezett, a technológiai fegyelem láthatóan be van tartva, tulajdonképpen megnyugodhatunk, minden rendben megy. **Csak a projekt elejével van a gond: a szemet termeléssel.** Mert azt nem szabad elfelejteni, hogy amit itt leraknak hulladékot és szépen betakargatják és látszólag hosszú évek kemény munkájával láthatatlanná teszik, az még szemet marad mindhaláláig. És ha ez megtelik, akkor újat kell kezdeni. 25 év alatt telik meg. További 25 évig gondozzák.

A szemetet viszont mi termeljük.

ZERO WASTE

Erre csak ezt lehet tehát mondani.

Törekedjünk rá, minden erőnkkel, minden percünkben, minden tevékenységünkkel!

Keressük a megoldásokat!

Milyen megoldások kínálóznak? Azt gondolom nagy szerencsénk van, hogy még nem épült meg a plázánk. Így nem kell elbontani, hatályon kívül helyezni. Közel 7 év telt el a Linum udvar első terveinek elkészítése óta, gondoljuk végig mennyit változtak azóta a vásárlási szokásaink:

- egyre többen használjuk az online lehetőségeket,
- újra piacra járunk, ahol a kosarunkba rakjuk a kiválasztott és kialakított árut,
- létrejött Nagykovácsiban is a zerowaste csoport, keressük a csomagolásmentes megoldásokat
- szeretjük a kis boltokat, ahol személyre szabottabban tudunk vásárolni.

Át kell gondolnunk tehát, mit engedünk építeni legszebb és legértékesebb területünkre, milyen élelmiszerboltra van valójában szükségünk, milyen megközelítéssel és hol.

Köszönöm figyelmüket és arra kérem Önöket, hogy töltsék ki a januárban postaládájuba kerülő kérdőívet, formáljunk közösen véleményt településünk fontos kérdéseiben! Együttal szívesen várjuk írásos reflexióikat az elmondottakkal kapcsolatosan a magazin@osszekovacsolo.hu e-mail címre

Kósa Emőke képviselő, ÖsszeKovácsoló Egyesület

25 éves a CROSSKOVÁCSI

2020-ban a CROSSKOVÁCSI fennállásának
25. évfordulóját ünnepli

1995. augusztus 19-én szervezte meg Mátyus Attila és egy kis lelkes civil támogató csapat az első terepfutó és terepbringa versenyt. A nagy siker láttán a következő években is folytatni akartuk azt, amibe belevágtunk. Jöttek a kerékpárosok és a Benkó koncertek a kastély kertben, ahol a falu apraja-nagyja boldogan hallgatta a zenét akkor is, ha nem vett részt a futamon. Azóta a kerékpárosok minden évben versenyeztek Nagykovácsiban, és néhány év kihagyása után a versenynaptárba ismét bekerült a terepfutás is. Ahogy a program komolyodott, jöttek a szponzorok, egyre növekedett az esemény híre, magyar kupa futamokat, majd országos bajnokságokat rendeztünk.

A bringások kezdettől fogva szerették ezt a versenyt. Az egész országból jöttek és jönnek. 2011-ben aztán Gerely Gábor vezetésével elindult a **Crosskovácsi Bikeschool** a nagykovácsi gyerekeknek. A cél, hogy megszeressék a bringázást, edzhetnek, sőt versenyezhetnek is. A Bikeschool által minden év tavaszán megrendezett olimpiai cross verseny 2019-ben kibővült, így már nem csak a gyerekek, hanem a felnőttek is indulhatnak. 2020-ban nemzetközi C2 besorolást kaptunk, ahol olimpiai kvótapontok megszerzéséért versenyezhetnek a rajthoz állók.

Most 25 év elteltével úgy alakult, hogy jönnek profik- és amatőrök is, kerékpároznak és futnak is. Versenyeznek

a nagykovácsi iskolások és a családok is. Mindenki találhat magának kategóriát, amiben elindulhat.

Élmény ez a rendezvény a szervezőknek is, akik közel százan vannak. Mindenki lelkesen készül, állandó csapat dolgozik a különböző területeken. Van, aki pályát épít, van, aki frissítőt oszt, van, aki fényképez, van, aki a nevezéseket intézi. Mátyus Attila az első verseny óta kézben tartja a feladatokat és a szervezésben résztvevőket, így mostanra egy összeszokott csapattá formálódtunk, melynek köszönhetően egyre önállóbb- és professzionálisabb versenyeket szervezünk. Ennek híre ment és évről évre többen jönnek, mára már külföldről is és **ennek köszönhetően a Crosskovácsi a nemzetközi Inter-mountain Series versenysorozat része lett.**

Jönnek hozzánk tapasztalatot szerezni itthonról és külföldről egyaránt és a mi szervezőinket is meghívják más versenyekre, így nekünk is lehetőségünk nyílik másoktól és másoknak tőlünk tanulni.

Izgatottan várjuk a következő megmérettetéseket, a tavaszi Bikeschool versenyt április 19.-én és a nagy Crosskovácsi versenyt június 13-14.-én.

Bakó Judit

Beszélgetés Kósa Emőkével

*a Tandem Könyvesbolt
és Kávézó egyik tulajdonosával,
új önkormányzati képviselőnkkel*

A kérdező: Koskovics Éva

Mondd Emő, mit jelent számodra a Tandem Könyvesbolt és Kávézó? Vállalkozást, üzleti lehetőséget, munkahelyet, vagy valamiféle önkifejezési formát, önmegvalósítást?

... akár folytathatnám is a felsorolást: második otthon, szellemi-közösségi teret, kulturális találkozóhelyet, ismerkedési, közösségépítési helyszínt.

Telik az időnk, közben felnevelünk gyerekeket, befutunk karriereket, megküzdünk akadályokkal, és menet közben pályát módosítunk. Ezek ma már természetes folyamatok. Úgy látom, azok a boldog emberek, akik értelmes munkát végeznek, motiváltak maradnak és megtalálják helyüket a világban. Én is ilyennek tartom magam.

Szerettem a szakmámat, élveztem, hogy több helyszínen dolgozom, hozzáadhatom a tudásomat egy-egy település szívéhez, élhetőbbé tételéhez, stratégiai gondolkodásához. Azonban ha gyerekeink születnek, egészen más képp zajlik az élet, át kell szerveznünk az életünket.

Most, itt a kávézóban is azt látom, rengeteg fiatal anyuka éli meg egyszerre a gyereknevelés csodáit és boldogságát, mellette pedig azt, hogy hiányzik valami a régi életéből, valami olyan tevékenység, amitől kereksebbnek érezné a mindennapjait. És ez természetes is. Hiszen akik sokat tanultak és elmélyedtek valamilyen szakmában, azok számára egy idő után hiányoznak a szellemi kihívások, a gyereknevelésen túli sikerélmények.

Nálam ez úgy történt, hogy hosszú ideig otthon voltam a gyerekeimmel, és közben elkezdtem olyan dolgokkal foglalkozni, amelyek „szembe jöttek”: óvoda fenntartás és fej-

lesztés, oktatási témák, iskola menedzselés. Szerencsés volt, hogy így nem csak a településmérnök, hanem a közgazdasági tudásom is hasznosulhatott.

És hogy jött a képbe a könyv, a kávé?

Családunkban voltak vállalkozások, láttam, milyen jó dolog emberek számára kellemes, hasznos dolgokat nyújtani. Aztán úgy adódott, hogy Bálint Virággal – Tandemes üzletársammal – gyakran sétáltunk, gyerekeztünk – kutyaztunk és sokat beszélgettünk. Az olvasás és az irodalom mindig központi téma volt. Valamelyikünk, már nem is emlékszem melyikünk – kimondta az ötletet: kellene Nagykövácsiba egy jó kis könyvesbolt! Méghozzá olyan, ahol finom kávé illat mellett lehet válogatni a könyvek között. Olyan hely, ahol hosszabb idő is eltölthető, találkozókat lehet odaszervezni, sőt, a gyerekeket játszószarok és néhanap mese várja... És ez így is lett. Szinte hihetetlen, hogy eltelt hat év... mintha most kezdtük volna.

Mire vagy a legbüszkébb?

Arra, hogy sok barátunk lett, hogy sokan szinte haza járnak hozzánk, hogy jobbnál-jobb eseményeknek is helyszíne lettünk, hogy úgy érzem, tényleg egy közösségi teret, egy szellemi központot sikerült itt kialakítani. Arra, hogy időközben mi lettünk az országos Kis Könyves Éj rendezvény motorja, ami a független könyvesboltok éjszakáját jelenti minden évben áprilisban, szerte az országban. És arra, hogy Virággal mindeközben barátok maradtunk. Pedig, mindig azt mond-

tandem
H-P: 8.00-18.00, SZ: 9.00-17.00
ADVENT IDEJÉN VASÁRNAP IS
NYITVA 9.00-13.00-IG
WWW.TANDEMKONYVESBOLT.HU
2094 NAGYKOVÁCSI KOSSUTH L. U. 40

KÖNYVET AJÁNDÉKBA!

KÉRÉSÉRE BÁRMIT BESZERZÜNK, ÍGY A KERESGÉLÉS GONDJÁT LEVESSZUK A VÁLLÁRÓL!

HA MÉGSEM TUD VÁLASZTANI BOLTUNK KÍNÁLATÁBÓL ADJON AJÁNDÉKUTALVÁNYT!

ják, baráttal, családdal nem jó közös vállalkozást indítani. Ráadásul mindkettőnknek van más munkája és ott van a család is... szóval sok a feladat, néha nehéz a szervezés, a munkamegosztás. Mindent összevetve tényleg jó érzés, hogy Virággal mindent megoldottunk eddig, mindketten saját gyermekünknek tekintjük a boltot, és nem veszítettük el a hitünket, a bizalmunkat, a lendületünket, sőt!

Ezt hogy érted? Mi ez a sőt?

Úgy érzem, az eddigi életem is azt bizonyítja, egy organikus, logikus fejlődés eredménye az, ahol most vagyok. Nagyon

jó dolog a Tandem és a tervezés-kutatás. Emellett egyre inkább azt érzem, hogy a tettek embere vagyok, ott szeretek lenni, ahol megvalósítjuk a dolgokat. Ezért indultam a polgármester választáson és ilyen feladatnak érzem az elnyert képviselői munkát is.

Azt ugye tudod, hogy sokaknak nagyon hiányoztál volna a Tandemből, ha úgy alakul a választás? Most viszont itt is ott is lesz feladatod bőven, úgyhogy legalább olyan eredményes képviselői munkát kívánok számodra, mint amennyire sikeresek voltak az eddigi tevékenységeid is!

Téli tippek

Télen is kihívás környezetbarátnak maradni, ehhez ajánlunk néhány tippet biztos forrásból

Nem mindegy mivel és hogyan fűtünk! **Fával, szénnel való fűtésnél rengeteg károsanyag kerül a levegőbe**, a hazai kisméretű szállópor kibocsátásához a legnagyobb mértékben a lakossági fűtés járul hozzá!

Fontos a száraz tüzelőanyag és a megfelelő begyűjtés! **Kezeletlen(!) fa és nem színes papír kerülhet csak a kályhába**, kazánba, minden más hulladék égetése tilos! Bútorlap vagy OSB lap, kezelt fa (gomba ellenes szerekkel kezelt vagy festett) fa, színes papír, műanyag, gumí, petpalack, eldobható pelenka, rongy és egyéb **hulladék égetésénél a bennük lévő mérgező vegyületek kiszabadulnak, a levegőbe és a hamuba kerülnek**. Ráadásul ha a tüzelőberendezés nem megfelelően működik, mindezek a gázok a szobában lévők egészségét is károsítják.

Hulladékot égetni bármilyen formában nemcsak **tilos** (és bírsággal is sújtandó), de **súlyosan egészségkárosító** is! A keletkező rengeteg mérgező anyag rákot, szívinfarktust, a magzatok genetikai károsodását és más betegségeket okozhat! Egyetlen hulladékot égető háztartás a teljes szomszédságot szennyezi, és még a kéményét is tönkreteszik a keletkező savak.

Fontos tudni róla, hogy az önkormányzattól van lehetőség tüzifa támogatást kérni!

Házköri téli jégmentesítésre használj zeolitot, faforgácsot, homokot, vagy kalcium klorid (CaCl_2) tartalmú szere-

ket, konyhasót (NaCl) soha! A kalcium klorid nyom nélkül le bomlik és gyorsabban olvaszt a sónál! A többi szer a felületen marad, így az érdesítésben segítenek, ezért olvadás után össze kell söpörni. A **konyhasó használatát** csúszásmentesítésre járdán, parkokban és tereken 2010 óta kormány **rendelet tiltja** a fás szárú növények védelmében, ezért próbáld meg Te is elkerülni! Ha útszóró keveréket veszel, nézd meg az összetevőket.

Mindezek mellett az első lefagyás előtt a hó ellapátolása, seprése a legjobb megoldás. A hólapát a legkörnyezetbarátabb csúszásmentesítő, nem kell vegyszerekkel bajlódni és még friss levegőn is vagy!

A NATE Nagykovácsi egyik első civil egyesülete, idén ünnepli 15 éves fennállását. Állandó programja a NATE Esték rendezvénysorozat, ahol minden hónap 3-ik hétfőjén az Öregiskolában öko film vetítést vagy szakértői előadást rendezünk. Egyéb programjaink is vannak, legutóbb november 16-án az **Európai Hulladékcsoökkentési Hét** kezdeményezés keretében meglátogattuk a Pusztázamori Regionális Hulladékkezelő Központot.

Honlap: **nate.hu**

facebook: **Nagykovácsi Természetvédők NATE**
hírlévre feliratkozás vagy kapcsolat: **info@nate.hu**

Várnai Mónika és Peregovits László
a NATE Természetvédő Egyesület tagjai

Hogyan válasszunk karácsonyfát?

- avagy mű-, vágott-, vagy földlabdás fenyő?

Talán sokan vagyunk úgy vele, hogy igyekszünk mindenben az egyszerűbb, okosabb megoldást megtalálni. A karácsonyfa választásánál is minden évben felmerülhet a kérdés: vágott-, földlabdás, avagy műfenyőt válasszunk? Valójában mindegyik mellett és ellen is szólnak érvek, ezért nézzük meg, kinek mi lehet a legjobb megoldás?

Mű-, vagy élő fenyő? Egyre többen választják a műfenyőt otthonra. Előnye, hogy 8-10 évig használhatjuk, nem hulla el a tűlevelét, nem szúr, és január végén is ugyanolyan szép, mint karácsony napján. Az ünnepek után pedig egyszerűen összehajtogatjuk, eltesszük, így a műfenyőnek elsősorban anyagi és kényelmi előnye van. **Aki környezetvédelmi okokból vásárolna műfenyőt, az semmiképpen se ezt a megoldást válassza!** Miért is? Van, aki úgy gondolja, hogy nem jó dolog kivágni egy fenyőfát, legyünk környezettudatosak! Ez azonban nem teljesen igaz. Jó tudni, hogy mint

minden műanyag, a műfenyő gyártása során is káros anyagok keletkeznek, nem beszélve a lebomlásáról.

Elsősorban az ország nyugati részén több hektárnyi területen természetesen fenyőfát kimondottan karácsonyfának, ami egész családok megélhetését biztosítja. Sok embernek ad munkát ez a szakma és generációkon keresztül adják tovább tudásukat. A termesztett fenyők is az ökoszisztéma fontos részét képezik. Amíg növekednek, folyamatosan oxigént termelnek, az erdők megfelelő mikroklimát alakítanak ki, párologtatásukkal nyáron hűtik a levegőt, hasznos rovarok, állatok, madarak élőhelyét biztosítják.

Földlabdás vagy vágott fenyő? Földlabdás fenyőt elsősorban akkor válasszunk, ha a kertünkben van elég hely, hogy kiültessük. Pár évig cserépben is nevelhetjük világos teraszon, erkélyen. Előnye, hogy nem szárad el ha szépen gondozzuk,

Latinkert

TÉLI TENNIVALÓK
A KERTBEN ÉS A HÁZ KÖRÜL...

Madárles az ablakból

Kényelmes madárodúk
Csalogató madáretetők
Vegyes madáreleségek

Party kellékek helyben!

Az igazi partihangulathoz:
ötletes kellékek,
tortagyertyák, szülinapi-
és névnap ajándékok

Héliumos lufik

ÚJ!

Vigyázat, csúszásveszély!

Környezetbarát
jégmentesítők
Hólapátok, jégtörők

Karácsonyi vásár Újra a régi Latinkertben

Izzósorok, Advent díszek,
Ajándékok

Fenyővásár

Földlabdás, Vágott, Műfenyő...
Befaragással, kiszállítással

és jövőre újra ragyogó karácsonyi díszbe öltöztethetjük. Ha ezt választjuk, mindenképpen megbízható kertészeti árudából vásároljunk sérülésmentes, nagy földlabdájú fát. Én azt javaslom, hogy maximum 150-175 cm-es fenyőt válasszunk! Jó tudni, hogy a földlabdás fenyőt karácsony előtt 2-3 héttel érdemes beszerezni, hogy időben hozzá tudjuk szoktatni a melegebb hőmérséklethez. Jó minőségű virágfölddel, cserépbe ültetve vigyük be, öntözzük megfelelően és minden nap kézi permetezővel vizezzük át a tűleveleket! Karácsony után a lehető leghamarabb tegyük ki, hogy minél kevesebb időt töltsön a meleg, száraz levegőjű lakásban.

Amennyiben vágott fenyő mellett döntünk, ne az utolsó pillanatban válasszunk! Tévhit, hogy minél később vásároljuk meg, annál frissebb a fa. A karácsonyfának árusított fenyőket hozzátvetőlegesen egyszerre vágják ki, hogy el tudják szállítani az árudákba. Az árak között itt is óriási különbségek lehetnek, több helyen nézzünk körül és olyan fát ne vegyünk meg, amit nem engednek kicsomagolni. Ha megvásároltuk, hagyjuk kint a hidegben, így nem fog kiszáradni. Nálunk bevett szokás, hogy a vásárlóink már az első napokban megvásárolják a számukra legszebb fenyőfát, mi félretesszük nekik, és karácsony előtt szállítjuk ki, vagy akkor viszik haza. Így nincs útban, a gyerekeknek megmarad a meglepe-

tés, mégis a legszebb fák közül válogathattunk. Vágott fenyők közül napjainkban legelterjedtebb a nordmann fenyő. Előnye, hogy hosszú tűlevelei nem szúrnak, puhák, csillogó élénkzöld színűek és az egyik legtartósabb fajta. Sokak számára hátrány, hogy nincs erős fenyőillata. Az eredeti hazai karácsonyfa régebben a luc volt, ha ezt választjuk, az egész lakást fenyőillat lengi majd be. A legtöbb árusnál megtalálható az ezüsfenyő, az erdei fenyő és a szerbluc is.

Faragós, csavarós, vagy vizes fenyőtalp? Fenyőtalpát elsősorban a fa méretéhez válasszunk és inkább a jobb minőségű mellett döntsünk! A műanyag víztárolós talpakat úgy hirdetik, hogy hosszabb ideig szép lesz a fa, ha öntözzük. Ezt azért ne vegyük készpénznek – ha a fenyőt kivágták, a törzsén keresztül nem tud vizet felvenni. A kiszáradást inkább a tűlevelek vízzel való spriccelésével lassíthatjuk. A víztárolós talp előnye, hogy stabilitást ad a nagyobb fának is. A klasszikus „befaragós” talpnál mindenképpen figyeljünk arra, hogy a nagyobb fához szélesebb alátámasztású talpat válasszunk. Én leginkább a „csavaros” karácsonyfatalpat részesítem előnyben, ezzel bárki könnyedén megbirkózik. Egy fúróval befúrunk a törzsbe alulról, ráhelyezük a fát, egyenesbe állítjuk a gömbcsukló segítségével, majd meghúzzuk.

Ébresztő! Levegőt!

Áront évek óta figyeltem, ismertem, közvetlen közlőről láthattam, ahogy a fiatalember egyre tudatosabb, felelősen gondolkodó felnőtt férfivé válik, ahogy a göndör hajfürtjeit elhagyva megkeményedik, egyre céltudatosabbá, elszántabbá válik szelíd arca.

Az újvidéki fiú, miközben otthonra, barátokra és munkára lelt Magyarországon, a sikerekkel induló színészi karrierje közben, egyre többet kezdett közéleti kérdésekkel foglalkozni. A röszkei határon megrázó élmények érték, majd a magyarországi hivatalos propaganda hatására elkészítette első, türelemmel, átgondoltsággal írt klipjét „Ébresztő” címmel, amely közel félmillió nézettségével, 2018 februárjában, hiteles és felrázó szenvedéllyel adott hangot annak, hogy **„mi folyik ebben az országban”**. És ezzel a számmal rögtön le is tette névjegyét a bátran, felelősen gondolkodó és felépő előadóművészek, értelmiségiek szűk körében. Mert későbbi alkotásaiban – amelyeknek egy részében volt szerencsém dolgozni is – az ország legfontosabb problémáiról beszél. Minden számára lelkiismeretesen készül, szakértőkkel konzultál, jelen van az ügyek helyszínén, **maradéktalanul képviseli a „Semmit Róluk Nélkülük” elvét**, amely a pár-

Ódor Dorottya fotója

Amikor Nagykovácsiban élő társaimmal arról gondolkodtunk, hogy az ÖsszeKOVácsolóban ki-ről írjunk elsőként a kultúra rovatban, rögtön Molnár Áron jutott az eszembe. De hát, hogy lehet elfogultság nélkül írni egy barátról, aki egyben kolléga is?

beszéd, az érintettek bevonásának, megismerésének alapvetése. Ezért is tud pontosan és lényegesen kérdezni. Mert ahogy a művészetnek, neki is az a feladata, hogy életünkre, a körülöttünk lévő, az általunk érzékelhető világra rákérdezzen. Soha nem rejtí véka alá véleményét, olykor karcos indulatát, de a választ ránk bízta. Boldogító látni, hogy oly sok év után, mennyi fiatal tudott megmozdítani, tényleges tettekre buzdítani. Legutolsó klipjében, a „Levegőt!”-ben pedig már globális problémáról, a klíma vészhelyzetről szól, megidézve József Attilát is. Mert **Molnár Áron és csapata, a noÁr** valóban komolyan veszi a költő örökségét:

„Én egész népemet fogom nem középiskolás fokon taní-tani!”

Horgas Péter

Mit keres „Náncsi néni” Nagykovácsiban?

Van egy közkedvelt, tradicionális vendéglő Budapestről Nagykovács felé jövet, egészen közel a főúthoz, a Náncsi néni vendéglője. Nagykovácsból is sokan járnak oda. Vannak, akik a nagy ünnepeket ülik meg ott, vannak, akik rendszeres vendégek, akár évtizedek óta.

Schädler Frigyes, a cégtulajdonos és családja pedig itt élnek Nagykovácsiban már 1985 óta. Tudtátok? Mesélte, hogy 1980-ban került hozzá a vendéglő, akkor még Nagyréti Sörkert néven. Hamar sikerült átalakítani és sikeres pályára állítani, amelynek része volt az is, hogy nagymamája emlékezve az ő nevét adta az étteremnek. Nem volt ez véletlen. A nagymama vendéglője a háború előtt a Sárkány utcában működött és az unoka igyekezett továbbvinni a sváb családi tradíciót. Pedig nem így indult. Frigyes évekig tengerjáró hajók fedélzetén szolgált, így mai napig szerelmese a tengernek (elsősorban a magyarnak) és nem véletlen, hogy kedvenc időtöltése a vitorlázás.

Szóval, amikor érezte, hogy a Náncsi néniiben sok lehetőség van még, és azt is, hogy nem mindenki gondolja úgy, ezt mind neki kell kiaknáznia, akkor 1984-ben (!) levédette a nevet. Nem volt egyszerű akkoriban szabadalmi jogászt találni, de sikerült.

Aztán, mivel Zuglóból kicsit messze volt a vendéglő, keresgélni kezdett a család (már egy kislánnyal gazdagodva) telket a környéken. Valaki javasolta Nagykovácsit. Kijöttek, megálltak a temetőtől nem messze, ott beszélgetett két aszszony. Kérdezték tőlük, tudnak-e esetleg eladó telket erre felé. Egyiküknek épp volt egy, 100 ezer forintba tartotta. Kis alku után kiegyeztek 90 ezer forintban. A telek a mai Arany János utcára futott ki, ami akkor még egy nádas volt, fölötté a dombok és a vad természet, minden fölött pedig a nagy, szabad égbolt. Beleszerettek, és – ugyan azóta teljesen átalakult minden – a mai napig ott élnek, az akkor épített ház-

ban. Utána született még egy lány, mára mindketten felnőttek és méltó társuk édesapjuknak a 40 főnek munkát adó vendéglőben. Hárman viszik. Éva, a feleség is biztos bázis, de ő inkább az otthoni dolgokért felel, gondozza a kertet, intézi a család ügyeit.

A rendszerváltás idején Frigyes aktívan részt vett abban a nagykovácsi kerekasztalban, amiben az akkor alakult pártok helyi tagjai és az érdeklődő helyiek rendszeresen összeültek és készültek az első demokratikus helyhatósági választásra. Polgármesterjelöltjük Schmidt Imre lett, aki az '56-os forradalom után hosszú ideig börtönben is volt. Mesélte Frigyes, milyen izgalmasak voltak ezek a beszélgetések, amelyeket akkor házaknál, egymásnál bonyolítottak. Sokszor hívtak vendégeket is. Úgy alakult, hogy mind a tíz képviselő ebből a társaságból került be az első testületbe Imre bácsi, a megválasztott polgármester mellé. Ez bizony történelem!

És képzeltétek, volt egy újság is, amit kiadtak, Poroló címmel! A névadás arra utalt, hogy van mit kitakarítani az előző rendszer után. A legfontosabb ilyen eredménynek a telekkönyvek rendbetételét említi.

A lányaik már nem laknak velük, de sokat jönnek Nagykovácsiba, szeretik a kertjüket, a házat, sokat van együtt a család. A vendéglőben különösen... ott valakinek mindig ott kell lennie. Nem könnyű munka ez, de szeretik, büszkéké rá, hogy vannak olyan törzsvendégeik, akik kisgyerekként jártak hozzájuk a családjukkal, most meg már ők viszik magukkal az unokákat. Művészek, politikusok, ismert emberek, sokszor akár egy protokoll program után jönnek, hogy egyenek már valami jót is, valami tartalmasat, háziasat...

Ők is mindig figyelték a gasztronómia fejlődését, az új trendeket, de nem dőltek be a túltölt és időnként erőltetett változásoknak, náluk az alapok maradtak. Sokat utaztak a világban, a lányok tanultak is külföldön, mai napig igyekeznek fejlődni és tanulni, de vallják, hogy a jól bevált módszereket, recepteket, embereket érdemes megbecsülni, megtartani.

Kérdezem Fricit, mire büszke a leginkább? Mondja, hogy a lányaira. És kicsit talán arra is, hogy az 1975-ben indult Sail Amsterdam világhírű verseny jövőre esedékes 45. versenyén ott lesz ő is, a családja is, azon kevesek közé is tartozva, akik ott voltak az elsők is.

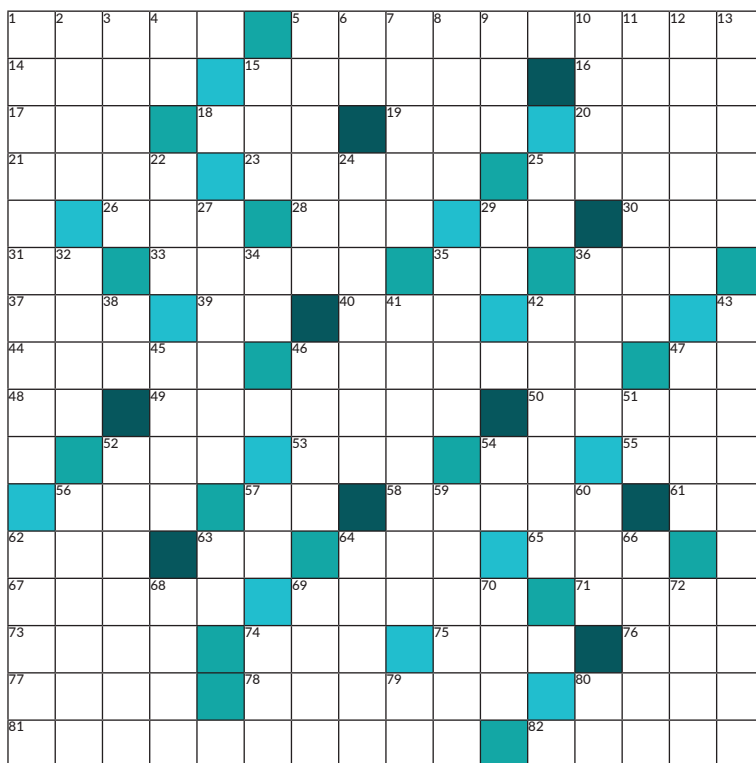
Koskovics Éva

VÍZSZINTES

1. Repülő állat 5. Több ilyen épület volt Nagykovácsi körül 14. Árusít 15. Vidéki 16. Bátorkodó 17. A víz útját állja 18. Erős hangot ad 19. Kína fő nemzetisége 20. Parlagon hagyott terület 21. Mennyiség kifejezője 23. Ismereteket ad át 25. Fakadó 26. Már nincs rá szükség 28. Idéz vége! 29. Kerget 30. Hordágyban van! 31. Állami Biztosító 33. Mozgásában korlátoz 35. Számnév 36. Űst betűi 37. Megfigyel 39. Brit autójel 40. ... Brynner 42. Kaptár 44. Más utat választ 46. A földre helyez 47. Iram közepe! 48. Nóra azonos betűi 49. Megleli 50. Düh 52. A sportoló ruhája 53. Fájdalom 54. Téli csapadék 55. Ezen a módon 56. Felesleges növény a kertben 57. A legegyszerűbb fűszer 58. Rendőr 61. Egyesült Államok 62. Végtag 63. Személyes névmás 64. Adóhivatal 65. Kellemetlen szag 67. Arab ország lakója 69. Közlekedési eszköz 71. Szálka nélküli halszelet 73. Pest megyei község lakója 74. Kaptár 75. Egyenesen tartja magát 76. Nényi eleje! 77. Az esőn állni 78. Viszolygás 80. Rendelkezésre bocsátaná 81. Régen itt is állt egy épület Nagykovácsi közelében. 82. Fedőnév

FÜGGŐLEGES

1. Hotelbe menni 2. Megszégyenít 3. Időben elhelyez 4. Ad régiesen 5. Tettét nem vállaló 6. Kulcsban van! 7. Öltözetet lát el 8. München folyója 9. Ezen megy a villamos 10. Folyó Oroszországban 11. Vonós muzsikás 12. Vízbőség 13. Furcsa hangot ad 15. Szalad 22. Magyar nagyvállalat 24. Többfelé hasítja 25. Mutatószó 27. Ha az áram teszi kellemetlen 29. Odacsap 32. Angol sör 34. Felügyelő bizottság 35. Magához szorít 36. Dunántúli város 38. Esti közepe! 41. Nem valódi 42. Ruházatot elhasznál 43. Itt is állt egy hasznos épület a Nagykovácsi feletti erdőben. 45. Megtapasztal 46. Bérlo 47. Finom étel 51. Sír 52. Nem távozni 54. Amennyiben 56. Autó lakása 57. Sporteszköz 59. Település a Szentendrei szigeten 60. UFO keverve! 62. ... a hideg 63. Személyes névmás 64. Tessék! 66. Indiai nyelv 68. Szövegből másol 69. Film cím 70. Olyan röviden 72. Női név 74. Képző 79. Robog vége! 80. Rangjelző

receptsarok

Karácsonyi torta

Ez a karácsonyi sütemény gyümölcsös, lágy és illatos, egy csésze tea vagy egy kávé mellé ajánljuk.

ELKÉSZÍTÉS:

- 1) Gyümölcskeverék készítéséhez: az összetevőket keverjük össze egy nagy tálban és fedjük le. A keveréket hűvös, sötét helyen pihentessük legalább egy éjszakát, de maximum egy hónapot és időnként keverjük át.
- 2) Melegítsük elő a sütőt 150°C-ra (légkeveréses sütő esetén 130°C-ra). Egy 22 cm-es kerek sütőforma vagy egy 19 cm-es négyzetes sütőforma alját és oldalát vonjuk be 2-2 réteg sütőpapírral és a papírt 5 cm-rel a sütőforma pereme fölött vágjuk le.
- 3) Helyezzük a gyümölcs keveréket egy nagy tálba. Keverjük hozzá a vaját, a tojást és az átszitált lisztet két részletben, majd jól keverjük össze.
- 4) A keveréket egyenletesen oszlassuk el az előkészített sütőformában. Díszítsük a tetejét mandulával és a kandírozott cseresznyével. Süssük körülbelül 4 órán keresztül, vagy amíg meg nem sül. Ha elkészült, fedjük le a forró tortát fóliával és hagyjuk kihűlni.

HOZZÁVALÓK:

Gyümölcs keverék

- 1 1/4 csésze (200 g) aszalt ribizli
- 1 1/8 csésze (188 g) apróra vágott mazsola
- 1 1/2 csésze (250 g) arany vagy szultán mazsola
- 1 1/2 csésze (250 g) apróra vágott szilva
- 1 1/8 csésze (150 g) apróra vágott datolya
- 3/4 csésze (150 g) apróra vágott kandírozott gyümölcsök (pl. cseresznye, ananász, füge, barack)
- 1 csésze (250 ml) brandy

Karácsonyi torta

- 250 g vaj, megolvasztva, lehűtve
- 5 tojás, enyhén felforv
- 2 1/2 csésze (375 g) liszt
- 1/2 csésze (80 g) hámozott (héj nélküli) mandula
- kandírozott cseresznye (7 szem)

Gyógyszerek,
gyógyhatású készítmények,
dermokozmetikumok, vitaminok
és étrendkiegészítők, baba-mama termékek,
gyógyvizek, teák-teakeverékek, homeopátia, állatgyógyászat.

Havonta megújuló ALMA akciókkal és folyamatosan frissülő dermokozmetikai kedvezményekkel várjuk kedves Vásárlóinkat!

*Kérje törzsvásárlói kártyánkat
a további engedményekért!*

NYITVATARTÁSUNK: H-P: 8-20-ig — Szo: 8-13-ig
Cím: 2094 Nagykovácsi, Kossuth Lajos utca 76.
Telefon: 06 26 355 966
www.nagykovacsipatika.hu
facebook.com/nagykovacsipatika
Instagram: [nagykovacsipatikus](https://www.instagram.com/nagykovacsipatikus)